

зованіе вираженіеі мужского языка в пьесе, также, возможность проявления вираженіеі мужского языка при переводе.

Ключевые слова: *гендер, вираження мужского языка, отличие между полами, мужественность.*

УДК 811.521

О. Кобелянська, канд. філол. наук
Київський національний університет
імені Тараса Шевченка, Київ

ЛЕКСИЧНІ ПОВТОРИ ТА ОНОМАТОПИ-РЕДУПЛІКАТИ В МОВІ ЯПОНСЬКОЇ КЛАСИЧНОЇ ПОЕЗІЇ VIII–XX СТ.

Основною метою дослідження є встановлення кількісних показників, а також визначення головних художньо-стилістичних функцій лексичних повторів і онома топів-редуплікатів у мові японської класичної поезії VIII–XX ст.

Насамперед у дослідженні чітко розмежовано поняття «лексичний повтор» і «онома топ-редуплікат», з'ясовано ключові цілі їх активного залучення до японських поетичних творів VIII–XX ст. Окрему увагу приділено визначенню художньо-стилістичних функцій лексичних повторів і онома топів-редуплікатів у японській класичній поезії жанрів танка та хайку.

Основним матеріалом дослідження послужили поетичні твори у складі історико-міфологічного літопису «Коджікі», антологій «Ман-йо-шю», «Кокін-шю», «Шінкокін-шю», а також окремі вірші-хайку таких відомих майстрів цього поетичного жанру, як Мацуо Башьо, Кобаяши Ісса, Масаока Шікі, Танеда Сантока та ін.

Ключові слова: *лексичний повтор, японська онома топия, онома топ-редуплікат, танка, хайку, художньо-стилістична функція, японська класична поезія*

I

Уже в самій назві нашого наукового дослідження міститься дихотомічне протиставлення різногалузевих понять: «лексичний повтор» як художньо-стилістичний засіб відноситься до сфери поетики та літературознавства, тоді як «онома топ-редуплікат»¹ є суто лінгвістичним терміном. Проте навіть побіжне знайомство з історією японської класичної поезії, зокрема з практикою використання в поетичних творах (особливо на ранньому етапі її розвитку /VIII–XV ст./) лексичних повторів як досить частотного художньо-стилістичного засобу, а також активне залучення до поетичних текстів поетами пізнішої історичної доби (XVI–XX ст.) онома топеічної лексики редуплікаційного типу, яка поступово перебрала на себе практично всі функції лексичних повторів, дає нам всі підстави для компаративного аналізу цих мовних одиниць і їхніх функцій на матеріалі японської класичної поезії. Йдеться насамперед

¹ Зазвичай, редуплікацією вважається подвосня кореневої морфеми, що може вживатися як самостійно, так і входити до складу інших (похідних від онома топа) слів, наприклад: ちらちら [чіра-чіра] – «миготяти», «мерехтяти»; похідні слова зі схожим значенням: ちらっと [чіратто], ちらと [чірато], а також дієслово ちらつく [чірацуку] – «миготіти», «мерехтіти»; «іскритися».

про поетичні твори у складі історико-міфологічних літописів «Коджікі» (712 р.) і «Ніхон-шюкі» (720 р.), поетичних антологій «Ман-йо-шю» (759 р.), «Кокін-шю» (905 р.), «Шінкокін-шю» (1205 р.), а також окремі вірші-хайку таких відомих майстрів цього поетичного жанру, як Мацуо Башьо (1644–1694), Кобаяші Ісса (1763–1828), Масаока Шікі (1867–1902), Танеда Сантока (1882–1940) та ін.

Лексичні повтори, характерні для раннього періоду японської класичної поезії (VIII–XV ст.), ми пропонуємо поділяти на **змістовні** та **формальні**. До змістовних лексичних повторів ми відносимо такі, що використовувалися для передачі конкретного змісту художнього твору. Яскравим прикладом такого «змістовного» використання лексичних повторів є вірш імператора Темму з першої японської поетичної антології «Ман-йо-шю» («Збірка старих та нових японських пісень», 759 р.):

よき人の	[yoki hito-no]
よしとよく見て	[yoshi to yoku mite]
よしと言いし	[yoshi to iishi]
吉野よく見よ	[yoshino yoku miyo]
よき人よく見	[yoki hito yoku mi]

Імператор Темму)

*Людина гарна, придивившись гарно,
Сказала гарно, Йошіно колись
Назвавши «гарним».
То ж як люди гарні дивились гарно
Гарно й ти дивись!²*

У цьому вірші японське слово «йоку» (укр.: «гарно») у різних його формах повторюється вісім разів, проте кожне таке повторення додає віршу нової змістовної інформації, сприяє динамічному розвитку ліричного сюжету поетичного твору.

Такими ж «змістовними» сюжетними повторами, покликаними водночас надати особливої урочистості поетичному твору в цілому або ж наголосити на окремих його сюжетних деталях зокрема, насичені також такі давні японські поетичні жанри, як *норіто* – церемоніальні синтоїстські молитви та *семмьо* – імператорські укази, едикти, розпорядження тощо.

Що ж стосується «формальних» лексичних повторів, то до цієї групи ми відносимо такі повтори, які не впливають на зміст поетичного твору, а виконують суто формальні (структурні чи інші зумовлені багатомовною поетичною традицією) функції. Одним із прикладів такого формального повтору можна вважати обов'язкове повторення останнього рядка у віршах жанру *буссокусекі-ка* (або *буссокусекі-но ута*; 5-7-5-7-7-7 складів відповідно у кожному з шести рядків вірша), що було однією з

² Тут і далі українськомовні варіанти японських віршів наводяться в перекладах І.П. Бондаренка.

головних структурних ознак строфічної форми цього поетичного жанру буддійської релігійної лірики. Ці релігійно-ліричні вірші датуються переважно добою Нара (710–794 рр.), а тому до нашого часу зберігся лише 21 вірш цього рідкісного поетичного жанру [докл. про це див.: 12]. Один із таких віршів жанру був викарбований поруч із відбитком ступні Будди на камені, що знаходиться у храмі Якусі (преф. Нара), а його авторство приписується відомому буддійському священику Дзьосану (Фумуя-но махіто):

釋迦の御足跡	[shyaka-no miato]
いはに写しおき	[iwa-ni utsushioki]
行きめぐり	[iki meguri]
敬ひまつり	[uyamai matsuri]
わが世は終へむ	[waga yo-wa oemu]
この世は終へむ	[kono yo-wa oemu]

(Дзьосан /Фумуя-но махіто/)

*З благоговінням бриду кам'яну
Зі слідом від ступні самого Будди
Обходжу я!
Кружляючи довкіл,
**Свій шлях закінчити хотів би в цьому світі,
Закінчити життя на цій землі!***

До повторів мовознавці відносять досить широкий спектр відповідних мовних одиниць і конструкцій на різних мовних рівнях (фонетичному, морфемному, лексичному, синтаксичному, семантичному), які, на думку лінгвістів, є «невід'ємним атрибутом усного мовлення, де вони застовуються з метою акцентуації певної думки мовця, привернення уваги адресата, заповнення паузи (хезитація), висловлення згоди тощо» [Урбаева 2007, 3]. При цьому сам повтор тлумачиться фахівцями як «повне або часткове повторення кореня, основи чи цілого слова (іноді з його незначною зміною), як спосіб творення слів, синтетичних і описових форм, а також фразеоло-гічних одиниць» [Ахманова 1969, 327]. Саме лексичні повтори, тобто повтори цілого слова в межах певного чітко визначеного мовного чи мовленнєвого контексту, фахівці вважають найчастотнішими практично у всіх мовленнєвих жанрах та стилях мовлення – розмовному, художньому, публіцистичному, науковому, а також у поезії, фольклорі, різноманітних ритуальних молитвах і піснях під час богослужіння тощо [Урбаева 2007, 3].

Якщо ж розглядати повтор як стилістичну фігуру, то в цьому випадку він визначається як «один із засобів виразності, притаманний головним чином поетичному стилю мовлення» [КЛЭ 1968, 821]. Суть повтора як художньо-стилістичного засобу, на думку фахівців, зокрема І.Р. Гальперіна, О.Н. Гвоздева, Е.Г. Різель, М.П.

Брандес, Н.М. Наєр, О.П. Урбаєвої та ін., які так чи інакше торкалися цієї проблематики у своїх працях зі стилістики, поезики і перекладознавства, «полягає в особливому, посиленому впливі на читача як в емоційному, так і в логічному плані. Експресивність повтору ґрунтується на його надликовості в номінативному плані. Повторюючись, мовна одиниця несе в собі певну інформацію, яка має емоційно-експресивний зміст» [Урбаєва 2007, 5].

Вірш поета Мьое (明恵, 1173–1232) є чудовим прикладом такого емоційно-експресивного лексичного повтору:

あかあかや	[aka-aka ya]
あかあかあかや	[aka-aka-aka ya]
あかあかや	[aka-aka ya]
あかあかあかや	[aka-aka-aka ya]
あかあかや月	[aka-aka ya tsuki]

(Мьое)

Який яскравий!
О! Який яскравий!
Яскравий-преяскравий
 Місяць цей –
Такий яскравий!

Нагадаємо, що в спеціальній літературі дослідники виділяють такі типи лексичних повторів, як:

а) анадиплозис – повтор останнього слова або словосполучення з попереднього рядка вірша на початку наступного рядка;

б) анафора (лексична) – повтор початкових слів або словосполучень у двох чи більше суміжних рядках одного вірша;

в) епіфора – повтор однакових слів чи словосполучень наприкінці двох чи більше суміжних рядках одного вірша;

г) симплока – сполучення анафори й епіфори, тобто лексичний повтор як на початку так і наприкінці кількох рядків одного вірша [докл. про це див.: Урбаєва 2007, 5–6]. Усі ці типи лексичних повторів трапляються і в японській класичній поезії VIII–XV ст.

Палітра функцій лексичних повторів, які використовувалися в поетичних текстах як спеціальний художньо-стилістичного засіб також досить різноманітна:

- фіксація уваги читача на конкретному явищі, події, ознаці тощо;
- підкреслення повторюваності певної дії;
- виділення головної думки, ідеї вірша і таким чином сприяння їхньому усвідомленню;
- надання монотонності поетичному твору (вірші-жарти, вірші-відмовки, колицкові тощо);

- посилення емоційності висловлювання;
- збільшення загальної експресивності поетичного твору.

II

До того часу, поки в японській класичній поезії панували такі поетичні жанри, як *нагаута* (чьока), *седока*, *танка*, *ренга* тощо, а поетична традиція категорично забороняла залучати до вишуканої аристократичної літературної мови *бунго*, якою писалися тогочасні поетичні твори, будь-які елементи розмовної мови *кого*, а тим більше просторічну чи вульгарну лексику, саме лексичні повтори використовувалися японськими поетами в якості головного художньо-стилістичного засобу посилення емоційності та експресивності поетичного тексту.

Однак час минав і починаючи з XVI ст. в японській класичній поезії відбуваються кардинальні зміни. Насамперед йдеться про демократизацію мови поезії³ і вихід на провідні позиції такого лаконічного поетичного жанру як *хайку* (*хокку*). Надзвичайний лаконізм строфічної форми цього поетичного жанру (5-7-5 складів, відповідно, у кожному з трьох рядків тривірша) вимагав від поетів максимальної економії мовних засобів для створення необхідних художніх образів, передачі змісту і головної ідеї поетичного твору, що, безумовно, вступало в протиріччя з традицією використання лексичних повторів як одного з найпоширеніших до цього часу художньо-стилістичних прийомів, покликаних сприяти посиленню експресії та емоційності поетичного тексту. Однак демократизація мови літератури в цілому і мови поезії зокрема підказала японським поетам простий і зручний вихід, а саме – замінити лексичні повтори в поезії значно лаконічнішими ономатопеїчними словами-редуплікатами, якими надзвичайно багата японська мова, однак більшість з яких відноситься до розмовної, просторічної чи навіть діалектної лексики. Економії мовних засобів сприяло й те, що на відміну від звичайної лексики, використання ономатопів-редуплікатів не вимагало від авторів віршів-*хайку* їх додаткового граматичного оформлення за допомогою відповідних постфіксів, закінчень, часток тощо.

Услід за неперевершеним майстром поетичного жанру *хайку* Мацуо Башьо (1644–1694) японські поети все частіше починають залучати до своїх віршів ономатопейчну лексику всіх типів (*гіон-го*, *гісей-го*, *гітай-го*), яка поступово перебирає на себе всі функції лексичних повторів у поетичних творах їхніх попередників – майстрів жанрів *нагаута*, *седока*, *танка*, *ренга*.

Безперечно, що всі ці зміни сприяли також значним змінам в тематиці японської класичної поезії XVI-XX ст. Героями віршів-*хайку* стають вже не шляхетний кавалер і дама його серця, а самурай, купець, вугляр, пічник, селянин або навіть опудало;

³ На думку японських і зарубіжних фахівців, основи сучасної японської розмовної мови *кого*, яка згодом розповсюдилась і на мову японської поезії, були закладені саме за цієї історичної доби завдяки надзвичайно популярній свого часу військовій повісті (*гункі-моногатарі*) «Гікей-кі» (義経記 – «Повість про Йосіцуне», кін. XIV – поч. XV ст.), що була насичена численними діалогами як головних, так і другорядних героїв [докл. про це див.: Елисеєфф В., Елисеєфф Д., 2005, 403].

не фазани, олені, солов'ї та зозулі, а жаби, коти, ворони, горобці, равлики, цикади і навіть мухи, воші та блохи [докл. *про це див.:* Японська література, Т.2, 2011, 45–47]. Учень Мацуо Башьо, поет Хатторі Дохо (1657–1730) про головні відмінності тематики поезії *хайку* від традиційної тематики віршів жанрів *танка* та *ренга* у своїх спогадах під назвою «Три зошити» (яп.: «Сандзосі», 1702 р.) писав: «Якщо давні поети оспівували солов'я, який тьохкає на сливовій гілці, то нинішні помічають, як він гидить на *мочі*⁴». Сам же Мацуо Башьо з цього приводу зауважував: «Верба під весняним дощем належить світові пісень; ворона, що видлубала равлика з грязюки, – виняткова приналежність поезії *хайкай*» [Басє 1991, 12].

Поступово перебравши на себе функції лексичних повторів, онома-topи-редуплікати у свою чергу значною мірою розширили палітру художньо-стилістичних функцій, які вони також почали паралельно виконувати в поезії *хайкай* XVI–XX ст. Зокрема, до вже зазначених нами функцій лексичних повторів додалися:

- *Звукообразжальна функція*, що перекликається з відповідною функцією звичайного звукопису, тобто безпосередньо віддзеркалює головне призначення онома-topепічної (переважно звуконаслідувальної) лексики в мові, а саме – адекватно передавати мовними засобами звуки довкілля:

リンリンと
 凧上りけり
 青田原

[rin-rin-to]
 [tako agari kerī]
 [ao ta hara]
 (Кобаясі Ісса)

День-день-день! –
Над смарагдовим полем
Паперового змія танок.

- *Ідентифікаційна функція*, коли використання в поетичному творі того чи іншого онома-topа-редупліката дозволяє читачеві легко ідентифікувати об'єкт, який є джерелом відповідних звуків чи дій, і намалювати у своїй уяві його типовий образ із характерними ознаками. Доволі часто назва цього об'єкта має онома-topоетичне походження, а тому не потребує залучення інших характерних звуконаслідувань:

⁴ *Мочі* (餅) – японські традиційні солодощі: маленькі колобки, зліплені з рисового тіста, часто начинені солодкою бобовою масою і присипані цукровою пудрою. Новорічні *мочі* зазвичай готуються без цукру і мають вигляд сухих коржів, які перед вживанням необхідно підсмажувати на вогні.

鳴いて

きりぎりす

生きてはゐる

[naite]

[kirigirisu]⁵

[ikite-wa iru]

(Танеда Сантока)

Цвірчи, цвіркунчику!

Цвірчи,

Поки живий!

- *Означальна (атрибутивна) функція*, коли той чи інший онома топ-редуплікат використовується для художньо-образної характеристики героя поетичного твору, його емоційного стану, особливостей поведінки, звичок тощо:

シヤシヤ馬の

つくねんとして

かすむ也

[jya-jya⁶ uma-no]

[tsukunen to shite]

[kasumu nari]

(Кобаясі Ісса)

Про щось задумався

*Мій **норовистий** кінь.*

Туман довкола.

Однак заради об'єктивності слід зауважити, що не зважаючи на початок активного залучення до мови поетичних творів онома топ-редуплікат лексики, японські поети все-таки не відмовилися повністю від традиції використання лексичних повторів як художньо-стилістичного прийому ні за доби Едо, ні пізніше, хоча кількісні показники такого використання з часом значно знизились. Типовими прикладами вживання саме лексичних повторів у поезії XVI–XX ст. можуть слугувати вірші-хайку все того ж Мацуо Башьо, Кобаяші Ісси, Масаоки Шікі, Танеди Сантоки та багатьох інших відомих японських поетів. Наведемо відповідні приклади:

⁵ Хатторі Дохо натякає на відомий вірш Мацуо Башьо: «鶯や / 餅にふんする / 縁のさき» – «Таки нагидив із дашка веранди / На тістечка мої / Цей соловей!».

⁶ きりぎりす («кірігірісу») – «цвіркун». Порівн.: きりぎり («гірі-гірі») – «скреготати / зубами»; きりきり («кірі-кірі») – «пронизливо»; «зі скрипом» тощо.

小萩ちれ [kohagi chire]
ますほの小貝 [masuhono kogai]
小盃 [kosakazuki]
(Мацуо Башьо)

*Підкинь, хагі⁷, маленьких пелюстків
В рожевих цяточках маленьких черепашок
В мою маленьку чарочку sake!*

雀の子 [suzume-no ko]
そこのけそこのけ [sokonoke sokonoke]⁸
御馬が通る [o-uma-ga tooru]
(Кобаяші Ісса)

*Тікай, тікай,
Горобчику мій любий!
Його Величність виступає – кінь!*

梅雨晴や [tsuyubare ya]
ところどころに [tokoro dokoro-ni]⁹
蟻の道 [ari-no michi]
(Масаока Шікі)

*Уцухнув доц.
І мурашина стежка
Подекуди жвавішає нараз.*

安か安か [yasuka yasuka]
寒か寒か [samuka samuka]
雪雪 [yuki yuki]
(Танеда Сантока)

⁷ Хагі (萩) – кущовидна рослина родини бобових з квітами рожевого або білого кольору (лат.: *Lespedeza*).

⁸ そこのけそこのけ («соконоке соконоке») – «Геть звідси! Геть звідси!».

⁹ ところどころ («токоро-докоро») – «місцями», «подекуди».

*Байдужий, байдужий,
Холодний, холодний
Сніг, сніг!*

А своєрідним «апогеєм» використання лексичних повторів у японській поезії можна вважатися вірш Ямамури Боцьо (1884–1924) під назвою «Пей- заж» (яп.: 風景 «Фукей»):

風景

いちめんのなののはな
いちめんのなののはな
いちめんのなののはな
いちめんのなののはな
いちめんのなののはな
いちめんのなののはな
いちめんのなののはな
かすかなるむぎぶえ
いちめんのなののはな

いちめんのなののはな
いちめんのなののはな
いちめんのなののはな
いちめんのなののはな
いちめんのなののはな
いちめんのなののはな
いちめんのなののはな
ひばりのおしゃべり
いちめんのなののはな

いちめんのなののはな
いちめんのなののはな
いちめんのなののはな
いちめんのなののはな
いちめんのなののはな
いちめんのなののはな
いちめんのなののはな
やめるはひるのつき
いちめんのなののはな

ПЕЙЗАЖ

І тут, і там суріпиця квітує,
І тут, і там суріпиця квітує,
І тут, і там суріпиця квітує,
І тут, і там суріпиця квітує,
І тут, і там суріпиця квітує,
І тут, і там суріпиця квітує,
І тут, і там суріпиця квітує...
Сопілки звук, ледь чутний, долина.
І тут, і там суріпиця квітує.

І тут, і там суріпиця квітує,
І тут, і там суріпиця квітує,
І тут, і там суріпиця квітує,
І тут, і там суріпиця квітує,
І тут, і там суріпиця квітує,
І тут, і там суріпиця квітує,
І тут, і там суріпиця квітує...
Спів жайворонка вдалині луна.
І тут, і там суріпиця квітує.

І тут, і там суріпиця квітує,
І тут, і там суріпиця квітує,
І тут, і там суріпиця квітує,
І тут, і там суріпиця квітує,
І тут, і там суріпиця квітує,
І тут, і там суріпиця квітує,
І тут, і там суріпиця квітує...
Посутило. Місяць вплива.
І тут, і там суріпиця квітує.

(Ямамура Боцьо)

Таким чином, можна констатувати, що в японській класичній поезії в VIII–XV ст. в якості одного з ефективних фонетичних засобів посилення звукової виразності мови, надання поетичним творам жанрів *норіто*, *семмьо*, *нагаута*, *буссокусекіка*, *седока*, *танка*, *рента* додаткової емоційності та експресії використовувалися переважно лексичні повтори. Проте з XVI ст. разом з поступовою демократизацією мови японської художньої літератури в цілому і поезії зокрема таким художньо-стилістичним засобом все частіше починає виступати ономапопеїчна лексика редуплікативного типу, яка, маючи потужний експресивний потенціал, поступово перебирає на себе всі функції лексичних повторів. Феноменальне багатство і розмаїття японської ономапоетичної системи надавали японським поетам унікальні можливості для змалювання яскравих образів, створення емоційно насичених, експресивно забарвлених і надзвичайно динамічних поетичних творів, чим вони не забарилися скористатися. Якщо поети-аристократи доби Хейан намагалися уникати використання у своїх віршах ономапопеїчної лексики, як такої, що належить до розмовної мови, то поети доби Токугава (Едо, 1603–1867 рр.), які вслід за Мацуо Башьо намагалися зробити поезію доступною для всіх верств населення країни, не лише не цуралися таких слів, а навпаки, активно залучали їх до своїх поетичних творів, максимально використовуючи експресивний потенціал ономапопеїчної лексики для створення яскравих емоційних образів, посилення динамічності сюжету тощо.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Ахманова О.С. Словарь лингвистических терминов / О.С. Ахманова. – М.: Советская энциклопедия, 1969. – 608 с.
2. Елисеєфф В., Елисеєфф Д. Японская цивилизация / Пер. с фр. И. Эльфонд. / В. Елисеєфф, Д. Елисеєфф. – Екатеринбург: У-Фактория, 2005. – 528 с.
3. КЛЭ. Краткая литературная энциклопедия / Гл. ред. А.А. Сурков: В 7 т. –М., 1968. – Т.5. – 976 с.
4. Урбаева А.П. Многообразие видов повтора в современном немецком языке. Автореф. канд. филол. наук (специальность 10.02.04 – германские языки) / А.П. Урбаева. – М.: МГПУ, 2007. – 19 с.
5. Японська література: Хрестоматія. Том II (XIV–XIX ст.) / Упорядник Бондаренко І.П. – Київ: Видавничий дім Дмитра Бураго, 2011. – 639 с.
6. http://yeblog.cocolog-nifty.com/nouse/2008/03/post_89f0.html

О. Кобелянская, канд. филол. наук
Киевский национальный университет имени Тараса Шевченко, Киев

ЛЕКСИЧЕСКИЕ ПОВТОРЫ И ОНОМАТОПЫ-РЕДУПЛИКАТЫ В ЯЗЫКЕ ЯПОНСКОЙ КЛАССИЧЕСКОЙ ПОЭЗИИ VIII–XX вв.

Основной целью исследования является установление количественных показателей, а также определение главных художественно-стилистических функций лексических повторов и ономапопов-редупликатов в языке японской классической поэзии VIII–XX вв.

В первую очередь в исследовании четко разделены понятия «лексический повтор» и «ономапопейческое слово-редуплика́т», выяснены основные цели их активного включения в япон-

скую поэзию VIII–XX вв. Отдельное внимание уделено определению художественно-стилистических функций лексических повторов и ономапов-редупликатов в японской классической поэзии жанров танка и хайку.

Основным материалом исследования послужили поэтические произведения в составе историко-мифологической летописи «Кодзики», антологий «Ман-йо-сю», «Кокин-сю», «Синкокин-сю», а также отдельные стихи-хайку таких известных мастеров этого поэтического жанра, как Мацуо Басё, Кобаяси Исса, Масаока Сики, Танада Сантока и др.

Ключевые слова: лексический повтор, японская ономапоэя, ономапоэическое слово редупликат, танка, хайку, художественно-стилистическая функция, японская классическая поэзия.

O. Kobelyanska, PhD in Philology
Taras Shevchenko National University of Kyiv, Kyiv

LEXICAL REITERATIONS AND ONOMATOPOEIA-REDUPLICATIONS IN THE LANGUAGE OF CLASSICAL JAPANESE POETRY OF THE VIII–XX CENTURIES

The main objective of the study is to establish quantitative indicators and identify the main artistic and stylistic functions of lexical reiterations and onomatopoeia-reduplications in the language of classical Japanese poetry of the VIII–XX centuries.

In the first place, the study clearly delineates the concepts of “lexical reiteration” and “onomatopoeia-reduplication” and elucidates the key goals of their extensive use in Japanese poetry of the VIII–XX centuries. Special attention is given to the artistic and stylistic functions of lexical reiterations and onomatopoeia-reduplications in the poems of haiku and tanka genres.

The study is based on the poetic works of the Kojiki (historical-mythological chronicle), the Kokinshu, Manyoshu, and Shinkokinshu (3 Japanese poetry anthologies) and separate haiku poems of the distinguished representatives of this poetic genre, such as Matsuo Basho, Kobayashi Issa, Masaoka Shiki, Taneda Santoka etc.

Key words: lexical reiteration, Japanese onomatopoeia, onomatopoeia-reduplication, tanka, haiku, artistic and stylistic function, classical Japanese poetry

УДК 81'255.2+226.2/4=521

Є. Козирєв, аспірант
Київський національний університет імені Тараса Шевченка, Київ

ОСОБЛИВОСТІ ПЕРЕКЛАДУ ЄВАНГЕЛІЯ ЯПОНСЬКОЮ МОВОЮ

Статтю присвячено дослідженню особливостям перекладу канонічних християнських текстів японською мовою. На основі лексико-семантичного та структурно-стилістичного аналізу перекладного тексту визначено та описано деякі специфічні особливості та проблеми перекладу, способи їх розв'язання у перекладах різних християнських конфесій.

Ключові слова: Євангеліє, японська мова, переклад, Молитва Господня, притчі.